

Nieuwsbrief Slachtofferbeleid

Nr 49, december 2011

In dit nummer

Actueel

- Dag Herdenking Geweldsslachtoffers / Onthulling muur.

Onder de loep

- Slachtofferhulp Nederland.

Actueel organisaties

- Het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

Actueel Beleid

- Actueel beleid voorschotregeling.

Actueel Internationaal

- Instemming met een richtlijn voor een Europees Beschermingsbevel in strafzaken.

Uit het nieuws

- Rechterlijke macht fietst voor Slachtofferhulp Nederland.

De Nieuwsbrief Slachtofferbeleid is bedoeld om betrokkenen bij het slachtofferbeleid op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen. Meer informatie over het slachtofferbeleid is te vinden op www.slachtofferloket.nl.

Actueel

Dag Herdenken Geweldsslachtoffers (DHG) 2011

Op 24 september vond de jaarlijkse Dag Herdenken Geweldsslachtoffers (DHG) plaats, georganiseerd door de stichting Muur Tegen Geweld en de stichting Dag Herdenken Geweldsslachtoffers. Een belangrijke dag voor nabestaanden van slachtoffers van geweldsmisdrijven, een dag waarop lotgenoten samen hun dierbaren herdenken.

Dit jaar was extra bijzonder vanwege de onthulling van het monument "Het Onbevattelijke", een monument ter nagedachtenis aan slachtoffers van geweldsmisdrijven. Het monument, ook wel "Muur tegen geweld" genoemd, staat in de Wijk, gemeente de Wolden.

Het monument werd onthuld door de Koningin, samen met initiatiefnemer Dirk Guichelaar, staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven en enkele nabestaanden. Minister-president Mark Rutte woonde een deel van de ceremonie bij en las namen van geweldsslachtoffers voor. Zoals elk jaar liepen de genodigden langs het lint met namen van geweldsslachtoffers dat werd gedragen door nabestaanden.

De versterking van de positie van slachtoffers is een prioriteit van het Kabinet. In zijn speech benadrukte staatssecretaris Teeven dat de Wet Versterking Positie Slachtoffers een stevig fundament heeft gelegd voor de versterking van de positie van slachtoffers. Op dat fundament wordt nu verder gebouwd.

Zo wordt begin volgend jaar een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer aangeboden, waarmee het spreekrecht wordt uitgebreid, zodat in één zaak meer dan één nabestaande van het spreekrecht gebruik kan maken. Ook regelt het wetsvoorstel dat slachtoffers die niet in staat zijn tijdens de zitting te spreken zich kunnen laten vertegenwoordigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor zeer jonge kinderen en comateuze slachtoffers. Daarnaast is een wetsvoorstel in voorbereiding dat het mogelijk maakt conservatoir beslag te leggen op geld en goederen van de verdachte ten behoeve van slachtoffers.

Op 1 januari 2012 treedt de wijziging van de Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven in werking waardoor nabestaanden niet alleen voor materiële maar ook voor immateriële schade een financiële tegemoetkoming kunnen krijgen. Bovendien krijgen nabestaanden van slachtoffers van gewelds- en zedenmisdrijven recht op gratis rechtsbijstand door een wijziging van de Wet op de Rechtsbijstand.

Na de speech van de staatssecretaris volgde de officiële onthulling van het monument, een bijzondere gebeurtenis op deze gedenkwaardige dag.

Onder de loep

Slachtofferhulp Nederland

Slachtofferhulp Nederland heeft in de afgelopen jaren een grote groei doorgemaakt. Het aantal geholpen slachtoffers stijgt ieder jaar, en 25 kleine regionale organisaties zijn één grote landelijke organisatie geworden. Uit het klanttevredenheidsonderzoek in 2010 is een rapportcijfer van 7,7 gekomen. Helaas heeft de organisatie in juli het slechte nieuws moeten brengen dat een financieel tekort dreigde te ontstaan. Direct nadat duidelijk werd dat er voor het lopend jaar financiële problemen waren, heeft Slachtofferhulp Nederland maatregelen genomen om deze zo snel mogelijk op te lossen.

Bij de te nemen maatregelen is het uitgangspunt dat de dienstverlening aan slachtoffers hier niet door beïnvloed wordt. Dit houdt in dat het aantal geholpen slachtoffers op peil blijft en de aangeboden ondersteuning op praktisch, juridisch en emotioneel gebied niet in omvang en kwaliteit mag inboeten. Slachtoffers kunnen erop blijven rekenen dat vrijwilligers en beroepskrachten werken met professionele standaarden.

De financiële problemen zijn veroorzaakt doordat de stijging van de CAO-lonen in 2009 en 2010 niet op de juiste wijze in de begrotingen van Slachtofferhulp Nederland is verwerkt en er in 2010 substantiële onverwachte en niet begrote uitgaven gedaan moesten worden. Inmiddels wordt hard gewerkt aan de begroting voor 2012. Bezuinigingsmaatregelen moeten ervoor zorgen dat inkomsten en uitgaven in dat jaar weer met elkaar in evenwicht raken.

Er wordt bezuinigd door – op enkele specifieke functies na – tijdelijke contracten niet te verlengen en een vacaturestop. Ook wordt gekeken naar het samenvoegen van kantoren. Gedwongen ontslagen zullen er naar verwachting niet zijn in 2011. Voor 2012 wordt dat vooralsnog niet uitgesloten. Met het Ministerie van Veiligheid en Justitie is Slachtofferhulp Nederland in goed gesprek over de ontstane situatie en mogelijke oplossingen.

Voor meer informatie www.slachtofferhulp.nl

Actueel organisaties

- Het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

Schadefonds Geweldsmisdrijven in beweging

Dit jaar bestaat het Schadefonds 35 jaar. Tijd om zowel terug te kijken als vooruit te kijken. Terugkijkend zien we dat er veel meer aandacht is gekomen voor het slachtoffer en dat is een goede zaak. Veel organisaties en instanties houden zich met het slachtoffer bezig, op verschillende gebieden. Vooruitkijkend overdenken wij onze rol in het slachtofferveld. Het Schadefonds komt slachtoffers tegemoet met een financiële tegemoetkoming. Bereiken we voldoende mensen? Hoe kunnen we samenwerking met ketenpartners versterken om beter slachtoffers door te verwijzen? Allemaal zaken waar over nagedacht wordt. Tegelijkertijd verbeteren wij onze informatie voorziening om zo de toegankelijkheid en vindbaarheid van het Fonds te vergroten.

Beweging in beleid

In juni dit jaar is de nieuwe Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven aangenomen in de Eerste Kamer. Deze aanpassing heeft gevolgen op diverse terreinen van beleid en uitvoering voor het Schadefonds en er wordt door beleidmedewerkers en Commissie dan ook hard gewerkt de wet in te voeren per 1 januari 2012. Wat zijn de belangrijkste aanpassingen van de nieuwe wet?

-de kring van personen die een beroep kunnen doen op het Schadefonds wordt voor nabestaanden verruimd met bloedverwanten van de overledene in de eerste graad en in de tweede graad in de zijlijn (broer en zus) .

-nabestaanden van slachtoffers van ernstige geweldsmisdrijven worden gelijk gesteld aan slachtoffers. Zij kunnen nu ook in aanmerking komen voor vergoeding van immateriële schade ofwel smartengeld of kosten van therapie.

- De maximumbedragen voor de tegemoetkoming voor materiële en immateriële schade kunnen bij ministeriele regeling worden vastgesteld. Hierdoor kunnen de bedragen makkelijker worden gewijzigd. Per 1 januari 2012 worden de maximumbedragen opgehoogd.

- Sinds 2004 werkt het Schadefonds conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Nu is dit ook in de wet geregeld. De bestuursrechter van de Rechtbank Den Haag wordt de beroepsrechter en er komt ook een hoger beroepsmogelijkheid.

Overgangsbeleid:

Vooruitlopend op het inwerkingtreden van de nieuwe wet heeft de Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven beleidsregels opgesteld. Op basis van deze tijdelijke beleidsregels, die gelden tot 1 januari 2012, kunnen nabestaanden nu al een aanvraag indienen om in aanmerking te komen voor onder andere een tegemoetkoming in hun immateriële schade, zoals dit ook in de nieuwe wet is opgenomen. Na 1 januari 2012 bekijkt de Commissie dit beleid opnieuw. Uitgangspunt blijft daarbij wel de brede aanspraak voor nabestaanden op een uitkering uit het Schadefonds.

Uiteraard worden de ketenpartners op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het Schadefonds en over de invoering van de nieuwe wet. Meer informatie is ook te vinden op www.schadefonds.nl.

Schadefonds Geweldsmisdrijven |
Sir Winston Churchilllaan 295 B |
Postbus 1947 | 2280 DX | Rijswijk

Actueel Beleid

- Voorschotregeling

Op 1 januari 2011 is de Wet versterking positie slachtoffers (wet VPS) in werking getreden. In deze wet is o.a. geregeld (in artikel 36f) dat wanneer de veroordeelde acht maanden na het onherroepelijk worden van een opgelegde schadevergoedings-maatregel nog niet of niet geheel aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan, de overheid het resterende bedrag uitkeert aan het slachtoffer of diens nabestaanden. Deze regeling geldt de eerste 5 jaar alleen voor slachtoffers van geweld- en zedenmisdrijven. Na 5 jaar zullen ook slachtoffers van de overige misdrijven voor de voorschotregeling in aanmerking komen.

Op 1 september is de eerste uitkeringsbrief aan een slachtoffer van een geweldsmisdrijf door de staatssecretaris ondertekend.

Vanaf 1 september (8 maanden na inwerkingtreding van de wet Versterking Positie Slachtoffers) worden voorschotten uitgekeerd. De start werd gevierd met een officiële ondertekening door de staatssecretaris van de eerste uitkeringsbrief aan een slachtoffer.

De regeling geldt alleen voor schadevergoedingsmaatregelen die na 1 januari 2011 zijn opgelegd.

Terugwerkende kracht regeling voor schadevergoedingsmaatregelen van voor 1 januari 2011

Er zijn slachtoffers en nabestaanden die al jarenlang op hun geld wachten, bijvoorbeeld omdat de dader in de gevangenis zit en maar een tientje per maand kan betalen. Voor de slachtoffers van geweld- en zedendelicten met een openstaande schadevergoedingsmaatregel van vóór 1 januari 2011 zal nu een aparte regeling worden getroffen waarbij het resterende bedrag door de overheid zal worden uitgekeerd. De overheid blijft achter de dader aanzitten om de schade te verhalen.

Wie komen in aanmerking voor deze regeling?

De regeling is bedoeld voor slachtoffers van gewelds- en zedenzaken, met een nog openstaande schadevergoedingsmaatregel. Vanaf 1996 kreeg de rechter de mogelijkheid deze maatregel aan de dader op te leggen (wet Terwee).

Wat moeten die slachtoffers doen? Waar moeten ze zich melden?

Slachtoffers hoeven zelf niets te doen. Zodra de regeling klaar is, zullen de slachtoffers die in aanmerking komen worden benaderd.

Wie komen niet in aanmerking voor deze regeling?

Slachtoffers in zaken waarin **geen schadevergoedingsmaatregel** door de rechter is opgelegd, of slachtoffers die een **civiel toegewezen vordering** op de dader hebben, komen niet in aanmerking voor de voorschotregeling, en daarvoor geldt dus ook geen terugwerkende kracht. Ook slachtoffers van wie de schadevergoedingsmaatregel is afgesloten en de dader **vervangende hechtenis heeft uitgezet**, komen niet in aanmerking voor deze regeling.

Actueel Internationaal

- Internationaal

Op 23 september hebben de ministers van justitie van de Europese lidstaten ingestemd met een richtlijn voor een Europees Beschermingsbevel in strafzaken. Op grond van deze richtlijn kunnen slachtoffers in de toekomst beschermingsmaatregelen als een locatie- of contactverbod meenemen naar een andere lidstaat. Dit contact- of locatieverbod moet zijn opgelegd naar aanleiding van een strafbaar feit maar het maakt daarbij niet uit of het een strafrechtelijk, civielrechtelijk of bestuursrechtelijk verbod is. De tenuitvoerleg-

gende lidstaat moet een maatregel nemen die zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke maatregel blijft maar de aard van de maatregel (civiel, straf of bestuurlijk) is daarbij niet van belang. De bezwaren die Nederland zag in deze kruislingse tenuitvoerlegging werden door de meeste lidstaten niet herkend. Met de betrokken organisaties wordt zorgvuldig bekeken hoe we deze richtlijn effectief kunnen omzetten naar nationaal recht.

Tijdens de Coördinatiegroep Slachtofferbeleid is afgesproken dat er een tweemaandelijks overleg komt met de ketenorganisaties over de internationale ontwikkelingen. Onder andere het Europees beschermingsbevel zal daar besproken worden maar ook de nog lopende onderhandelingen over de richtlijn minimumnormen slachtoffers.

De onderhandelingen over de richtlijn minimumnormen voor slachtoffers zijn in volle gang. Het voorzitterschap wil namelijk graag in december overeenstemming bereiken over de tekst in de JBZ-raad. Als deze overeenstemming bereikt wordt dan zullen begin 2012 de onderhandelingen met het Europees Parlement over de richtlijn starten.

Uit het nieuws

- Rechterlijke macht fietst voor Slachtofferhulp Nederland Maandag, 19 september 2011 door redactie Mr.

Zo'n vijftig medewerkers van het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak hebben gisteren 90 kilometer gefietst voor het goede doel. De opbrengst van 2.500 euro werd geschonken aan Slachtofferhulp Nederland. De toertocht voor de wielereenthousiastelingen onder het eigen personeel werd door vrijwilligers georganiseerd om de feestelijkheden rond het tweehonderdjarig bestaan van de rechterlijke macht extra kracht bij te zetten. Voor de gelegenheid werden de deelnemers gestoken in een speciaal wielertenuue met daarop het logo van '200 Jaar Rechterlijke Macht'.

De tocht startte bij het Paleis van Justitie aan de Prins Clauslaan in Den Haag waar Herman Bolhaar, voorzitter van het College van procureurs-generaal, het startsein gaf. Bij de finish overhandigde meefietsend procureur-generaal Han Moraal een cheque van 2.500 euro aan een vertegenwoordiger van Slachtofferhulp Nederland.

Als goed doel gekozen voor Slachtofferhulp Nederland omdat het werk van deze organisatie een duidelijke link heeft met het werkkterrein van de rechterlijke macht. Daarnaast groeit in het strafproces - terecht - de aandacht voor slachtoffers en voor de impact van misdrijven op hun leven.

<http://www.mr-online.nl/nieuws/juridisch-nieuws/rechterlijke-macht-fietst-voor-slachtofferhulp-nederland.html>

Colofon

Dit is een publicatie van:

Ministerie van Justitie | Directie Sanctie- en Preventiebeleid

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

T 070 370 7086 | F 070 370 7250

slachtofferbeleid@minvenj.nl | www.slachtofferloket.nl